

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **I.M.**
zastoupen Mgr. Ondřejem Zaorálkem, advokátem sídlem Kpt. Vajdy
3046/2, 700 30 Ostrava

proti

žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlím 702 18 Ostrava, 28. října 117

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2022 č. j. MSK 31090/2022, o přestupku

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2022 č. j. MSK 31090/2022 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 25. 1. 2022 č. j. SMO/044452/22/DSČ/Klu ve věci přestupku podle § 16 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ve znění pozdějších předpisů a uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
2. Žalobce namítal, že žalovaný v průběhu řízení nedoručoval, resp. odmítl žalobci veškeré písemnosti doručovat prostřednictvím e-mailu jakožto elektronického komunikačního systému, ačkoliv žalobce za tímto účelem žalovanému svou e-mailovou adresu sdělil a učinil vůči žalovanému zdvořilou žádost o to, aby žalobci bylo správním orgánem doručováno prostřednictvím této adresy. Takový postup správního orgánu je v rozporu s principy dobré správy, které vycházejí z ústavních zásad, obecných právních principů, morálních pravidel i legitimních společenských očekávání. Dobrá správa představuje takový postup správních orgánů, který je prostý svévole, účelovosti, vyhýbavosti, neefektivnosti, liknavosti a jiných nežádoucích znaků. Hlavními požadavky kladenými na výkon veřejné správy s ohledem na princip dobré správy tak, jak je definoval Veřejný ochránce práv, jsou soulad s právem, nestrannost, včasnost, předvídatelnost, přesvědčivost, přiměřenost, efektivnost, odpovědnost, otevřenost a vstřícnost. Správní orgány mají usilovat o komplexní řešení věci. Aby byla veřejná správa podle Veřejného ochránce práv přesvědčivá, je mimo jiné nutné, aby úřad vždy podniknul kroky k tomu, aby osoba, jíž se rozhodnutí týká, se o něm dozvěděla. Stejný závěr zastává i Nejvyšší správní soud, když v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 04. 09. 2015, č.j. 8 As 6/2015-37, se podává následující: „Výše uvedené neznámá, že by správní orgány mohly bezdůvodně ignorovat žádosti účastníků řízení o elektronické doručování a bez dalšího doručovat poštou.“ Dle žalobce jeho požadavek spočívající v tom, aby mu byly veškeré písemnosti zasílány na vědomí prostřednictvím e-mailu jakožto elektronického komunikačního systému, lze považovat za zcela legitimní, v souladu se zákonem a v souladu s principy dobré správy. Předcházející řízení před správními orgány je tak zatíženo vadou, která měla za následek vydání nezákonného rozhodnutí.
3. Žalobce dále uvedl, že soud by měl zvážit, zda vzhledem k době, která od spáchání údajného přestupku uplynula, nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek. Vyslovil názor, že v daném případě již byly splněny podmínky pro aplikaci § 32 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. 11. 2018. V tomto ustanovení se podává následující: „Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.“. Dle aktuálně platného a účinného znění § 32 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, platí následující: „Odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání. Do této doby se nezapočítává doba, po kterou trvala některá ze skutečností podle odstavce 1.“.
4. Již na první pohled je tedy zjevné, že právní úprava platná a účinná v době spáchání přestupku obsažená v § 32 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, neobsahovala tu část, ze které se podává, že do tříleté lhůty se nezapočítávají skutečnosti vyjmenované v odst. 1 téhož ustanovení, resp. že do promlčecí doby se nezapočítává doba, pro kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení, doba, po kterou

bylo řízení o přestupku přerušeno proto, že bylo možné očekávat uložení trestu obviněnému z přestupku za jiný skutek v trestním řízení, přičemž správní trest, který lze uložit v řízení o přestupku, je bezvýznamný vedle trestu, který by bylo možné uložit v trestním řízení, doba, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní, nebo doba, po kterou trvalo podmíněné upuštění od uložení správního trestu. Tříletá promlčecí doba obsažená v § 32 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. 11. 2018, tedy ve znění platném a účinném v době spáchání přestupku, představuje absolutní limit trvání odpovědnosti za přestupek.

5. Žalobce dále poukázal na § 2 odst. 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve kterém se podává následující: „Při pozdějších změnách zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je přestupek spáchán, se použije zákona nejmírnějšího.“.
6. S přihlédnutím ke všem okolnostem konkrétního případu má žalobce za to, že právní úprava platná a účinná v době ukončení vytykaného jednání, je pro něj s ohledem na výše uvedené příznivější než aktuální platná a účinná právní úprava. Dle žalobce je tak na místě, aby bylo konstatováno, že odpovědnost za přestupek, který měl údajně spáchat tím, že dne 05. 03. 2018 v 18:37 hodin měl žalobce řídit v Ostravě - Hrabové na ulici Mostní a dále Paskovské osobní automobil tovární značka Škoda, RZ X, přičemž po zastavení policejní hlídkou na požádání příslušníka PČR neměl předložit zelenou kartu od vozidla, zanikla. Opačný závěr by vedl k popření zásady zákazu retroaktivity. Žalobce v této souvislosti poukazuje na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 10. 06. 2003, sp. zn. 28 Ca 151/2002-34, které se problematikou povinnosti správních orgánů respektovat zásadu zákazu retroaktivity blíže zabývá, když uvádí následující: *„Správní orgán musí při trestání správních deliktů respektovat princip uvedený v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Vyvození odpovědnosti a uložení postihu je proto nutno posoudit podle právní úpravy účinné v době, kdy k jednání došlo, není-li úprava účinná v době rozhodnutí pro delikventa příznivější.“*.
7. Žalobce dále uvedl, že pověřená pracovnice správního orgánu I. stupně s ním odmítla znovu probrat celou věc, nepředvolala svědky. Správnímu orgánu I. stupně vytykal, že nebyl vyrozuměn o uzavření správního řízení a o tom, že se může se vším seznámit. K věci samé uvedl, že jeden z policistů vypověděl, že zelenou kartu předložil. Namítal, že žádný zákon neuvádí, k jakému vozidlu musí být karta předložena. Absentuje rovněž materiální znak přestupku. U jednání soudu žalobce dále poukázal na změnu právní úpravy, která se vztahuje k zákonu č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a sdělil, že dle nové právní úpravy již nebude třeba předkládat policistům v České republice při kontrole zelenou kartu a jednání, které je mu kladeno za vinu, již nebude přestupkem. Žalobce tvrdil, že nová právní úpravu nabude účinnosti 1. 1. 2024.
8. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. K námitce ohledně doručování na e-mail poukázal na to, že totožnou námitku již řešil krajský soud v této věci, kdy shledal postup správních orgánů zcela v souladu se zákonem. Z obsahu spisu je zřejmé, že žalobce nepotvrzuje doručované písemnosti způsobem, který předpokládá § 19 odst. 9 správního řádu. Správní orgán prvního stupně poté, co žalobce opakovaně doručované písemnosti výše uvedeným způsobem nejpozději následující pracovní den nepotvrdil, již nedoručoval písemnosti na e-mailovou adresu, ale na adresu trvalého pobytu, neboť takové doručování nevedlo ke zjednodušení řízení a žalobce o tom řádně poučil u ústního jednání dne 28. 5. 2018. Za dané situace dle žalovaného postupoval správní orgán zcela v souladu se zákonem.

V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2016, č. j. 10 As 5/2016-36, který přesně na danou situaci dopadá. Poté, co byla věc soudy vrácena správním orgánům k novému projednání, žalobce u ústního jednání dne 13. 1. 2022 opětovně žádal o zaslání písemností e-mailem, pokud nedostane správní orgán potvrzení, pak žádal žalobce o zaslání písemností na tuto e-mailovou adresu na vědomí. Správní orgán prvního stupně rozhodnutí ze dne 25. 1. 2022 zaslal žalobci na e-mailovou adresu, a to téhož dne, rovněž žalovaný zaslal žalobci napadené rozhodnutí na e-mailovou adresu, nicméně tak učinili pouze v souladu s principem dobré správy a zaslaly takto písemnosti žalobci pouze na vědomí.

9. Žalovaný měl za to, že byl přestupek žalobce projednán a rozhodnut v souladu se zákonem. Řízení o přestupku žalobce bylo přerušeno ze zákonem stanovených důvodů dle § 32 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, včetně doby, po které se vedlo řízení o kasační stížnosti. Kasační stížnost podal žalovaný dne 26. 5. 2021.
10. Dle žalovaného skutkový stav ve věci přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu byl spolehlivě prokázán již v době, kdy byla věc poprvé přezkoumána krajským soudem, ostatně krajský soud v případě tohoto přestupku neměl žádných pochybností o úplně zjištěném skutkovém stavu věci. Z tohoto důvodu nebyl dle žalovaného důvod doplňovat dokazování. Námitku, že odmítla úřednice probrat celou kauzu od znova, vypořádal již v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
11. Povinností žalobce, který byl uznán vinným z přestupku, je nahradit náklady řízení paušální částkou, což vyplývá z § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Na rozdíl od přestupkového zákona z roku 1990 zde skutečně neexistuje k zákonu o odpovědnosti za přestupky speciální prováděcí vyhláška upravující paušální částku nákladů řízení, v takovém případě se však použije obecné ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., která platí subsidiárně pro všechny řízení, které vyvolal účastní řízení porušením své právní povinnosti, kdy pro tyto případy je touto vyhláškou určena paušální částka nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.
12. K námitce promlčení žalovaný uvedl, že v případě přestupku, který se žalobci klade za vinu, odpovědnost za přestupek nezanikla, neboť se objektivní lhůta 3 let stavěla po dobu, kdy bylo vedeno soudní řízení správní, tedy vůbec neběžela. Z důvodného zprávy k zákonu č. 417/2021 úprava znění ustanovení § 32 odst. 3 je pouze upřesněním již původní právní úpravy, mj. i ve znění účinném ke dni 30. 11. 2018. Dle důvodové zprávy k této novele bylo navrženo výslovně zdůraznit, že „mezní tříletá nebo pětiletá promlčecí doba podle § 32 odst. 3 neběží po dobu trvání některé ze skutečností podle § 32 odst. 1 (tj. skutečností působících stavení běhu promlčecí doby). Uvedené pravidlo vyplývalo již ze stávající právní úpravy, což potvrdil závěr č. 165 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 21. 8. 2018: „mezní promlčecí doba podle § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky neběží po dobu, kdy se běh promlčecí doby staví. Při určování konce této mezní promlčecí doby je tudíž nutno přičíst dobu, po kterou trvala některá ze skutečností uvedených v § 32 odst. 1 písm. a) až d) zákona o odpovědnosti za přestupky.“
13. V daných souvislostech žalovaný poukázal na rozdíl mezi pojmem „přerušení běhu promlčecí doby“ a „stavení běhu promlčecí doby“, kdy v případě stavení promlčecí doby, se doba, po kterou bylo vedeno soudní řízení správní, do lhůty pro zánik odpovědnosti nezapočítává, tedy je nutno nejprve spočítat celkovou dobu, která uplynula od spáchání přestupku a od ní odečíst dobu, po kterou se během promlčecí doby stavěla. Ustanovení, na

které odkazuje žalobce, ve znění účinném do 30. 11. 2018 pojednává pouze o přerušení promlčecí doby, nikoliv o její stavení, tedy pokud by měl zákonodárce v úmyslu zakotvit absolutní limit promlčecí doby, použil by jinou formulaci bez výslovné zmínky pouze přerušení běhu promlčecí doby.

14. K námitce, že od 1. 1. 2024 předmětný přestupek, který se žalobci kladl za vinu již přestupkem nebude, žalovaný namítal, že v okamžiku spáchání přestupku byla skutková podstata přestupku v zákoně zakotvena a žalobce měl povinnost zelenou kartu na výzvu policistům předložit. Příznivější právní úprava ještě nenabyla účinnosti a nemohla tedy být v dané věci použita.
15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů), dále jen s.ř.s.), a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Ze správních spisů bylo zjištěno, že rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 4. 2022 č. j. MSK 31090/2022 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 25. 1. 2022 č. j. SMO/044452/22/DSC/Klu, ve věci přestupku podle § 16 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pojištění odpovědnosti) a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno. Magistrát města Ostravy označeným rozhodnutím uznal žalobce vinným tím, že dne 5. 3. 2018 v 18:37 hodin řídil v Ostravě - Hrabové na ulici Mostní a dále Paskovské osobní automobil tovární značka Škoda, RZ X, přičemž po zastavení policejní hlídkou na požádání příslušníka PČR nepředložil zelenou kartu od vozidla. Tímto jednáním měl porušit § 17 odst. 1 zákona o pojištění odpovědnosti a měl se tak dopustit z nedbalosti přestupku podle § 16 odst. 2 téhož zákona. Podle § 16 odst. 3 zákona o pojištění odpovědnosti byla žalobci uložena pokuta v částce 1 500 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení spojené s projednáním přestupku, a to paušální částkou 1 000 Kč. Součástí spisu je oznámení přestupku ze dne 5. 3. 2018, v němž je kromě jiného uvedeno, že žalobce při silniční kontrole na ulici Paskovská v Ostravě – Hrabové nepředložil na výzvu policisty zelenou kartu. Místo spáchání přestupku je označeno jako křižovatka ulice Mostní a Paskovská v Ostravě – Hrabové. Žalobce v pasáži vyjádření osoby podezřelé ze spáchání přestupku uvedl, že „dle jeho názoru je PČR zmatená, šikanuje jej a zastavila jej na nevhodném místě. První slova byla, že dělají kontrolu a aby předložil doklady. Když je předložil, tak mu bylo sděleno, že předložil špatnou zelenou kartu na přívěs. Prý spáchal přestupek a nezastavil na stopce“. Oznámení přestupku žalobce nepodepsal. V úředním záznamu ze dne 5. 3. 2018 zasahující policisté pprap. J.V. a nstržm. S. Š. kromě jiného uvedli, že při silniční kontrole byl žalobce vyzván k předložení dokladů potřebných pro provoz a řízení motorových vozidel. Policistovi předal řidičský průkaz, občanský průkaz, osvědčení o registraci vozidla. Přestože byl o to požádán, zelenou kartu nepředložil. Následně předal policistovi zelenou kartu na přívěsný vozík. Správní orgán I. stupně u jednání dne 28. 5. 2018 provedl k předmětnému přestupkovému jednání důkaz listinami, a to oznámením přestupku, výpisem z evidenční karty řidiče a vyslechl svědky policisty J. V. a S. Š. Svědek V. kromě jiného vypověděl, že žalobce požádal o předložení dokladů potřebných k provozu a řízení vozidla. Žalobce nepředložil zelenou kartu k vozidlu, toliko zelenou kartu na přívěsný vozík. Na upozornění svědka, že se nejedná o zelenou kartu k vozidlu, řidič

reagoval prohlášením, že tuto nemusí mít u sebe a že ji nemá. Svědek řidiči sdělil, jakého přestupku se dopustil, sepsal oznámení přestupku a řidiči umožnil, aby se vyjádřil.

17. Svědek policista S. Š. kromě jiného vypověděl, že řidič s předmětným přestupkem nesouhlasil. Vozidlo žalobce bylo zastaveno na přehledném úseku, služební vozidlo mělo po celou dobu zapnuta modrá světla a nápis Stop a stálo za vozidlem žalobce.
18. Ze správních spisů se dále podává, že v další fázi řízení poté, co Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 16. 3. 2021 č. j. 19 A 1/2016-126 zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného v dané věci ze dne 21. 11. 2018 č. j. MSK 108314/2018 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, správní orgán I. stupně založil do spisu nové podklady, které se ovšem nevztahují k předmětnému přestupku a písemností ze dne 13. 12. 2021 předvolal žalobce k ústnímu jednání na 13. 1. 2022. Předvolání bylo žalobci doručeno poštou na adresu jeho trvalého bydliště, a to dne 10. 1. 2022. Po tomto ústním jednání správní orgán správní spis o žádné další podklady již nedoplňoval a následně 25. 1. 2022 vydal rozhodnutí č. j. SMO/044452/22/DSC/Klu, jímž žalobce uznal vinným předmětným přestupkem. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo žalobci doručeno prostřednictvím držitele poštovní licence dne 7. 2. 2022. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím, které bylo žalobci doručeno poštou dne 9. 5. 2022. Zasláno bylo žalobci i na e-mailovou adresu, vypraveno bylo 26. 4. 2022. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo žalobci zasláno i na e-mailovou adresu, vypraveno bylo 25. 1. 2022.
19. K námitkám žalobce ohledně doručování písemností na elektronickou adresu krajský soud uvádí následující. Ze správního spisu plyne, že 10. 5. 2018 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno elektronické podání žalobce obsahující jednak omluvu z ústního jednání a také žádost, aby mu správní orgán doručoval na elektronickou adresu X. 14. 5. 2018 správní orgán I. stupně zaslal žalobci na jím označenou elektronickou adresu výzvu k doplnění omluvy z ústního jednání. Elektronicky byla podepsána pouze příloha e-mailu, tedy uvedené sdělení správního orgánu, nikoli však samotné tělo e-mailového podání. Žalobce tuto zprávu nepotvrdil ve smyslu § 9 odst. 9 správního řádu, podle něhož nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná, doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Správní orgán I. stupně proto uvedené sdělení ze dne 14. 5. 2018 zaslal žalobci poštou na adresu jeho bydliště, přičemž zásilka byla žalobci doručena fikcí dne 31. 5. 2018. 21. 5. 2018 byla správnímu orgánu I. stupně doručena další omluva žalobce z ústního jednání, na kterou správní orgán reagoval sdělením ze dne 23. 5. 2018 o tom, že jednání odročeno nebude a poznamenal, že doposud neobdržel žádné listiny, které by jím uváděné důvody nemožnosti se ústního jednání účastnit, prokazovaly. Správní orgán zaslal žalobci toto sdělení ze dne 23. 5. 2018 na elektronickou adresu žalobce, přičemž samotné tělo e-mailu nebylo elektronicky podepsáno, podepsána byla příloha e-mailu, tedy uvedené sdělení správního orgánu. Ani tuto zprávu žalobce nepotvrdil ve smyslu § 19 odst. 9 správního řádu, a proto správní orgán sdělení zaslal žalobci poštou a k jeho doručení došlo fikcí dne 7. 6. 2018. Z protokolu o ústním jednání ze dne 28. 5. 2018 plyne, že žalobce byl správním orgánem I. stupně informován o tom, že vzhledem k tomu, že doručování na elektronickou adresu nepřispívá k urychlení řízení, nebude mu dále na elektronickou adresu doručováno. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo žalobci doručeno již jen poštou na adresu trvalého pobytu a k jeho doručení došlo fikcí dne 9. 7. 2018. Poté, co byla věc soudy vrácena správním orgánům k novému projednání, žalobce u ústního jednání dne 13. 1. 2022 opětovně

žádal o zaslání písemností e-mailem, pokud nedostane správní orgán potvrzení, pak žádal žalobce o zaslání písemností na tuto e-mailovou adresu na vědomí. Žalobce žádal doručovat na svou e-mailovou adresu, avšak jelikož přijímané písemnosti nikdy nepotvrdil způsobem, který předpokládá zákon, správní orgány tuto adresu již neakceptovaly a doručovaly žalobci na adresu trvalého pobytu (§ 19 odst. 9 správního řádu). V souladu s žádostí v protokolu z ústního jednání ze dne 13. 1. 2022 bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně vydané v druhé fázi řízení, správním orgánem I. stupně na e-mailovou adresu přesto doručeno. Ze strany žalobce jeho přijetí nebylo potvrzeno. Následně bylo doručováno také na adresu trvalého pobytu. Krajský soud na tomto místě odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 5 As 40/2015-38. NSS uvedl, že v jím posuzované věci není patrné ze spisu, zda byly podepsány uznávaným elektronickým podpisem i vlastní těla jednotlivých e-mailových zpráv, je však podstatné, že jím byly podepsány v souladu se správním řádem samotné doručované dokumenty, které byly obsahem e-mailových zpráv. Nejvyšší správní soud tak nemá důvodné pochybnosti, že by zákonem požadovaným povinností prvostupňový správní orgán nedostal, konec citace. Krajský soud přisvědčil názoru žalovaného, že byť datové zprávy doručované žalobci nebyly podepsány v těle e-mailu, byly uznávaným elektronickým podpisem podepsány samotné doručované dokumenty, tedy označená sdělení správního orgánu a jeho rozhodnutí, a proto se nejedná o postup nezákonný. Ani následné doručování sdělení a rozhodnutí žalobci poštou nemá za následek neúčinnost doručení těchto písemností, jak plyne z označeného rozsudku Nejvyššího správního soudu a dále z rozsudku téhož soudu č. j. 4 As 76/2015-37. Je třeba také zdůraznit, že správní orgán o tom, že nebude doručovat na elektronickou adresu, neboť doručování na elektronickou adresu nepřispívá k urychlení řízení, žalobce informoval u ústního jednání a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo pak následně žalobci doručeno již jen poštou. Postup správního orgánu byl v souladu se závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 10 As 5/2016-36. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, že pokud správní orgán zjistí, že doručování na elektronickou adresu k urychlení řízení nepřispěje, a neshledá žádné jiné důvody opodstatňující takovéto doručování, je oprávněn účastníkovi na požadovanou elektronickou adresu písemnosti nezasílat. Písemnosti tedy doručuje, jako by účastník o doručování na elektronickou adresu vůbec nepožádal. Správní orgán je však v takovém případě povinen účastníkovi řízení sdělit, že mu na jím požadovanou elektronickou adresu doručovat nebude včetně důvodů tohoto postupu, konec citace. V intencích citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu správní orgán I. stupně v této věci postupoval.

20. Krajský soud setrvává na svém závěru vyjádřeném v předchozím rozsudku č. j. 19 A 1/2019-126, jímž zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ve věci předmětného přestupku a dále přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, který ovšem není předmětem žaloby žalobce, neboť řízení o něm správní orgán I. stupně zastavil. Krajský soud tedy setrvává na svém závěru, že uvedené přestupkové jednání žalobce dle § 16 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ve znění předchozích předpisů, kterého se měl žalobce dopustit tím, že policistům na výzvu nepředložil tzv. zelenou kartu k motorovému vozidlu, které řídil 5. 3. 2018 v 18:37 hodin v Ostravě - Hrabové na ulici Mostní a dále Paskovské, tovární značky Škoda, RZ X a porušil ust. § 17 odst. 1 citovaného zákona č. 168/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo bez důvodných pochybností žalobci prokázáno. Protože se krajský soud zcela ztotožňuje se závěry správních orgánů obou stupňů, které tvoří nedílný celek, v podrobnostech na jejich rozhodnutí odkazuje.

21. Důvody, které přesto krajský soud vedly ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí jsou následující.
22. Krajský soud nemohl ignorovat tu skutečnost, že v době, kdy vydával své rozhodnutí Poslanecká sněmovna na 82. schůzi 1. 12. 2023 schválila návrh zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, který byl sněmovně předložen vládou 23. 8. 2023, jak plyne z veřejně dostupných zdrojů Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a text návrhu tohoto zákona schváleného Poslaneckou sněmovnou se připravoval ke zveřejnění a předání do dalších kroků legislativního procesu. Navrhovaná nová právní úprava implementuje právo EU v oblasti pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel, konkrétně se jedná o transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2018 ze dne 24. 11. 2021, kterou se mění směrnice 2009/103/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění. Uvedená směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2018 v článku 2 ukládala členským státům do 23. 12. 2023 přijmout a zveřejnit předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí s tím, že použijí tyto předpisy ode dne 23. 12. 2023.
23. Z důvodové zprávy k novému zákonu o pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel se kromě jiného podává, že cílem nové právní úpravy je odstranit stávající nedostatky přechodem na přenos dat v on-line systému, a to jak mezi zprostředkovateli pojištění a pojišťovnou, tak i mezi pojišťovnou a Kanceláří, stejně jako mezi Kanceláří a registrem silničních vozidel, potažmo obcemi s rozšířenou působností, s tím, že do informačního systému budou moci být zaneseny pouze ty pojistné smlouvy, u kterých je jednoznačná skutečná doba vzniku pojištění odpovědnosti, se kterou budou pracovat všichni uživatelé dat vedených v systému, včetně registru silničních vozidel. Odstraní se tak problematické prokazování pojištění odpovědnosti zelenou kartou pro vnitrostátní účely. S přechodem na on-line systém výměny dat souvisí zrušení zelené karty pro vnitrostátní účely.
24. Navrhovaná právní úprava již neobsahuje ustanovení o tom, že při provozu na pozemních komunikacích je řidič povinen mít u sebe zelenou kartu nebo doklad o hraničním pojištění a na požádání jej předložit příslušníku Policie České republiky, jak plyne z § 17 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ve znění platném k datu 5. 3. 2013. Nová právní úprava, vycházející z uvedené směrnice EU č. 2021/2018, starou skutkovou podstatu přestupku dle § 16 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb., vůbec nepřevzala. Z judikatury Evropského soudního dvora vyplývá, že veškeré orgány členských států, včetně soudů jsou povinny při uplatňování vnitrostátního práva vykládat toto právo v co možné největším rozsahu ve světle znění a účelu směrnice či jiného právního předpisu Unie, k jehož implementaci slouží. Unijní právo a judikatura Soudního dvora EU slouží jako vodítko pro výklad národního práva, pokud bylo vykládané ustanovení přijato za účelem sblížení českého práva s právem unijním.
25. Uvedené nelze opomenout ani v posuzované věci. Krajský soud na danou věc aplikoval i závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 104/2013-46. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu posuzoval, zda má správní soud v rámci řízení o žalobě, případně kasační stížnosti, zohlednit změnu právní úpravy, která nabyla účinnosti až po právní moci rozhodnutí o správním deliktu a která je zároveň pro pachatele správního deliktu příznivější než právní úprava účinná v době spáchání správního deliktu, resp. účinná do pravomocného rozhodnutí správního orgánu, a tedy zda se i v soudním řízení správním

v rámci přezkumu rozhodnutí ve věcech správního trestání má použít zásada vyplývající z článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, která ukládá aplikovat pozdější právní úpravu, pokud je pro pachatele příznivější, konec citace. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení také uvedl, že správní soudy, resp. soudy rozhodující ve správním soudnictví v I. stupni, tak mají sice roli retrospektivně přezkumnou, ale vlivem zvýšeného důrazu na naplnění všech stránek spravedlivého procesu o trestním obvinění plní spíše úlohu jakési „kvazi odvolací“ instance, která musí mít možnost sama napravit nepřipustný zásah do práv, byť takovýto zásah nebyl vůbec způsoben vadným postupem správního orgánu. Formální oddělení správního řízení a správního soudnictví traktované často myšlenkou, že správní soudnictví není pokračováním správního řízení, která je jinak vůdčím principem poměru obou procesů a rozdílných pravomocí správních orgánů a správních soudů, zde ustupuje požadavku ústavně souladného výkladu § 75 odst. 1 s.ř.s. s ústavními a mezinárodními předpisy aplikovanými ve věcech správního trestání splňujících charakteristiky trestního obvinění. Omezit nápravu křivd způsobených nepřihlédnutím k příznivější právní úpravě v těchto věcech pouze na případy, kdy se sám žalobce bude dožadovat moderace trestu, příp. soud zruší rozhodnutí správního orgánu z jiného důvodu, by bylo nutné považovat za denegatio iustitiae ve zbylých případech. Rozšířený senát považuje svůj právní závěr za souladný s účelem a smyslem soudního řádu správního, a tedy existencí správního soudnictví, neboť jediným cílem správního soudnictví je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob (§ 2 s.ř.s.). Ostatně ochrana základních práv a svobod je úkolem všech soudů (článek 4 Ústavy). Z pravomoci soudu (vedle případného moderačního výroku) pouze zrušit rozhodnutí správního orgánu a věc mu vrátit k dalšímu řízení a nikoli rozhodnutí správního orgánu nahradit, nelze dovozovat omezení soudu v tom smyslu, že nesmí přihlédnout k pozdější, pro pachatele příznivější právní úpravě, jak vyžaduje článek 7 Úmluvy a článek 40 odst. 6 věta druhá Listiny, konec citace.

26. Nejvyšší správní soud dále v citovaném usnesení konstatoval, že smyslem veškerých ústavních a mezinárodních záruk pro rozhodování ve věcech trestních je zohlednění toho, že trestání jednotlivce veřejnou mocí představuje jeden z nejintenzivnějších zásahů veřejné moci do autonomní sféry jednotlivce. Fakticky se jedná o použití mocenského donucení, realizaci státního monopolu na násilí, onoho ultima ratio státní existence. Při výkonu této své pravomoci proto musí být veřejná moc svázána celou řadou procesních a materiálních omezení. Jedním z materiálních omezení je právě přesvědčení demokratické většiny o společenské škodlivosti postihovaného jednání formálně vyjádřené v zákoně zakazujícím takové jednání a stanovícím za porušení zákazu příslušný trest (srov. článek 7 Úmluvy a článek 39 Listiny). Pokud tento formálně vyjádřený konsenzus společnosti odpadne, byť dodatečně, znamenalo by rozhodnutí o vině a trestu (formálně retrospektivně přezkoumané a jako zákonné shledáno soudem) flagrantní porušení zásady proporcionality, neboť uložení trestu (a jeho následné vykonání) by nemohlo sledovat žádný legitimní cíl a představovalo by jen absurdní a formalistickou aplikaci (již mrtvé) litery zákona, konec citace.
27. Vztaheno na projednávanou věc krajský soud dospěl k závěru, že byť nový zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, obsahující ustanovení týkající se přechodu na on-line systémy výměny dat a s tím souvisejícího zrušení zelené karty, jakožto dokladu pojištění odpovědnosti při provozu vozidla na území České republiky, a tedy i zrušení povinnosti řidiče při provozu na pozemních komunikacích mít u sebe zelenou kartu nebo doklad o hraničním pojištění a na požádání jej předložit příslušníku Policie České republiky, je dosud v legislativním procesu, nemohl pominout platnost unijní úpravy v podobě citované

směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2118 z 24. 11. 2021, která nabyla účinnosti již 22. 12. 2021 a měla být implementována do právního řádu České republiky, přičemž předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí měly být aplikovány od 23. 12. 2023. Tuto povinnost Česká republika k datu vydání tohoto rozsudku, jak výše uvedeno, dosud nesplnila, neboť legislativní proces poté, co byl text návrhu nového zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla schválen Poslaneckou sněmovnou, v době, kdy rozhodoval o žalobě žalobce, stále probíhal. Krajský soud dospěl k závěru, že existence unijního práva v podobě předmětné směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2118 z 24. 11. 2021 a prodlevy České republiky při procesu transpozice uvedené směrnice do právního řádu České republiky v podobě nového zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, a který již, jak výše uvedeno, zakotvuje přechod na on-line systémy výměny dat a s tím související zrušení zelené karty a ve vztahu k projednávané věci tedy pro žalobce právní úpravu příznivější, nemůže jít tato prodleva k tíži žalobce. Aplikační přednost uvedené směrnice a probíhající legislativní proces přijetí nového zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dle názoru soudu znamená, že aplikace zákona č. 168/1999 Sb., ve znění k datu 5. 3. 2018, kdy došlo k posuzovanému jednání žalobce, které podle uvedeného zákona mělo formální znaky přestupku, by představovalo jen absurdní a formalistickou aplikaci litery zákona, která nemůže sledovat žádný legitimní cíl. Jinými slovy řečeno, toliko formální aplikace dosud platného práva v situaci, kdy nová právní úprava skutkovou podstatu předmětného přestupku vůbec nepřebírá, by pro žalobce vedlo k nespravedlivým důsledkům. Naopak je nutno zohlednit unijní úpravu v podobě předmětné směrnice a připravovanou novou právní úpravu zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla pro žalobce příznivější, byť její účinnost ještě nenastala k datu vydání tohoto rozsudku, znamenající zánik trestnosti předmětného jednání žalobce.

28. Za této situace, kdy dle názoru soudu trestnost jednání žalobce zanikla, nebylo potřeba posuzovat další námitky žalobce.
29. Krajský soud z výše uvedených důvodů rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 76 odst. 3 s.ř.s. a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným, což v daném případě znamená, že žalovaný musí přihlídnout k tomu, že trestnost činu, za který byl žalobce odsouzen, již zanikla, a proto je namístě zrušit správní rozhodnutí, jímž byl žalobce postižen za daný skutek, který již není přestupkem.
30. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci osobně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly, přičemž náklady ustanoveného zástupce platí stát (§ 35 odst. 10 věta první s.ř.s.). O odměně za zastupování žalobce ustanoveným advokátem bude rozhodnuto samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 14.12.2023

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně